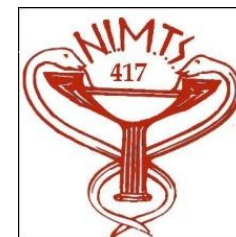

Παρουσίαση Περιστατικού

Ευαγγελάτος Μάκης
Ειδικευόμενος Ρευματολογίας
Ρευματολογικό Τμήμα ΝΙΜΤΣ

Παρούσα Νόσος

- Γυναίκα 40 ετών, ψυχολόγος
- Από μηνός **ιριδοκυκλίτιδα (αμφοτερόπλευρη),
οσφουαλγία & γενικευμένο εξάνθημα**
- Προηγήθηκε νοσηλεία σε άλλη κλινική για εμπύρετο,
επώδυνες άφθες στοματικής κοιλότητας και αμυγδαλίτιδα

Ατομικό Αναμνηστικό (1)

- 2000: Διάγνωση **Αγκυλοποιητικής Σπονδυλίτιδας (ΑΣ)** με **συνυπάρχουσα ιριδοκυκλίτιδα**
- **MTX, SSZ**: χωρίς ανταπόκριση
- 2002 – 2004: **Infliximab**, καλή ανταπόκριση
- 2004 – 2013: **Etanercept** (αλλαγή για πρακτικούς λόγους)

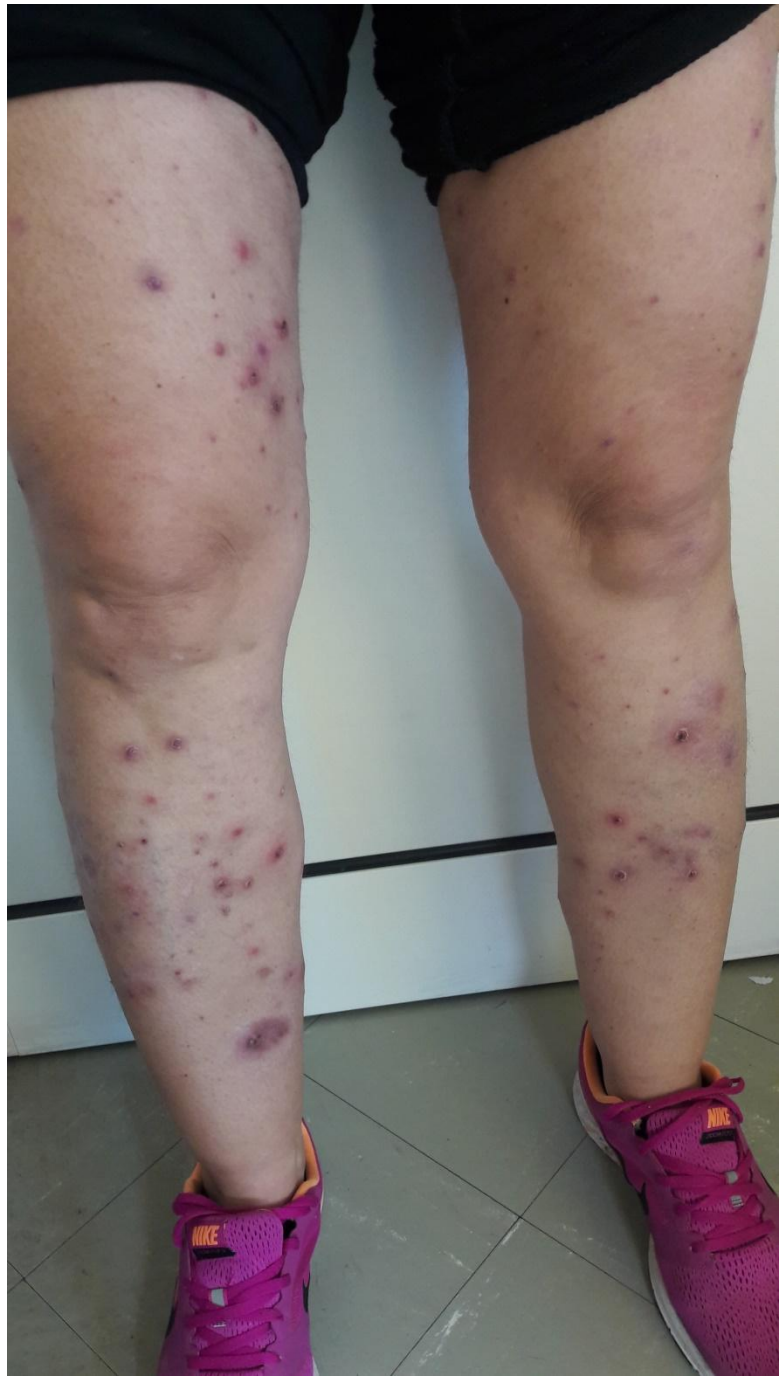
Ατομικό Αναμνηστικό (2)

- 2014: 1^η εγκυμοσύνη
- 2014: Έξαρση οσφυαλγίας & εμφάνιση ψωριασιόμορφου και φλυκταινώδους εξανθήματος
- 2015: 2^η εγκυμοσύνη
- 2016: Επέκταση εξανθημάτων, εμφάνιση ψωρίασης πελμάτων
- 2016-2017: **Golimumab** (12 μήνες), **Secukinumab** (6 μήνες), **Certolizumab pegol** (6 μήνες)
- 2017: Τελική ειλεΐτιδα (ασυμπτωματική;)

Κλινική Εξέταση & Εργαστηριακός Έλεγχος

- Ψωριασιόμορφο εξάνθημα κορμού
- Φλυκταινώδες (;) εξάνθημα κάτω άκρων
- Ερυθρότητα οφθαλμών (ΔΕ>ΑΡ)
- WBC=12.500 (73/21/5), PLTs=575.000, Ht= 32%, Hb=10,
TKE=106 mm/h, CRP= 32,9 mg/L

Δ/Δ εξανθήματος

- Σταγονοειδής ψωρίαση;
- Δερματικές εκδηλώσεις N. Crohn;
(Φλυκταινώδες) γαγγραινώδες πυόδερμα;
- **SAPHO Syndrome**; (Synovitis, Acne, Pustulosis, Hyperostosis, Osteitis)
- Λοίμωξη μαλακών μορίων – δοθιήνωση από αντι-TNF;
- Ψωρίαση από anti-TNF;

Δερματικές εκδηλώσεις N.Crohn¹

- **Ειδικές της νόσου** (κοινή ιστοπαθολογία)
- **Αντιδραστικές** (γαγγραινώδες πυόδερμα, οζώδες ερύθημα, στοματικά έλκη, σύνδρομο Sweet, αγγειίτιδες, κα)
- **Συνυπάρχουσες ή σχετιζόμενες με τη θεραπεία**
(ψωρίαση, λεύκη, έκζεμα κ.α.)

¹ Hagen et al, Dermatol Clin 2015

3 Θεραπευτικοί στόχοι στην ασθενή

- Ραχιαλγία, οσφυαλγία (σε έδαφος ΑΣ)
- Ιριδοκυκλίτιδα
- Δερματικό εξάνθημα

Πορεία Νόσου (1)

- Έναρξη **Infliximab** 5mg/kg
- Μετά τη 2^η (Week 2) & 3^η έγχυση (Week 6):
Αντίδραση κατά την έγχυση → **διακοπή**
- **ΌΜΩΣ**: Από την 1^η έγχυση → ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ βελτίωση
ιριδοκυκλίτιδας, εξανθήματος & οσφυαλγίας

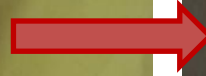
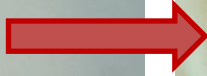
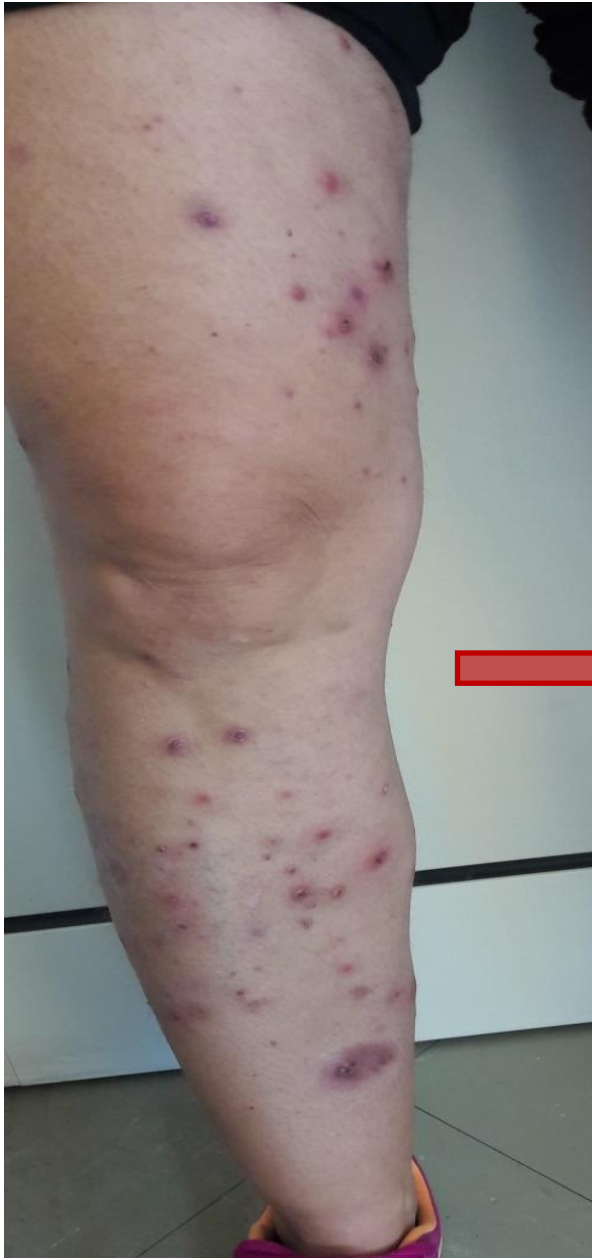

Πορεία Νόσου (2)

- Αλλαγή σε **Adalimumab** 40mg/14 ημέρες + **MTX** 15mg/w
- Μετά από 20 ημέρες (δύο χορηγήσεις) →
Σημαντική βελτίωση εξανθημάτων, ιριδοκυκλίτιδας &
οσφραλγίας
- Μετά από 3 μήνες → Πλήρης ύφεση (ΤΚΕ=7, CRP= 0,4 mg/L)
- Μετά από 12 μήνες → Παραμένει σε πλήρη ύφεση
(ΤΚΕ=10, CRP= 0,4 mg/L)

Θεραπεία

- Πρόσθια ραγοειδίτιδα: ADA, INF, GOL¹
- Ψωρίαση: SEC, ADA, INF > ETA^{2,3}
- Γαγγραινώδες πυόδερμα σχετιζόμενο με ΦΝΕ:
ADA, INF^{4,5}, CTZ?
- SAPHO Syndrome: anti-TNF⁶ ή non anti-TNF⁶

¹Gómez-Gómez et al, *Medicine (Baltimore)*. 2017

²Zweegers et al, *Br J Dermatol*. 2017

³de Vries et al, *Br J Dermatol*. 2017

⁴Argüelles-Arias et al, *Dig Dis Sci*. 2013

⁵Patel et al, *Acta Derm Venereol*. 2015

⁶Firinu et al, *Curr Rheumatol Rep*. 2016

Take home message

- Etanercept → πιθανώς ασθενέστερη δράση σε δερματικές βλάβες ΣΠΑ από τα μονοκλωνικά αντι-TNF
- Secukinumab, Etanercept → πιθανώς υστερούν σε δερματικές βλάβες που σχετίζονται με νόσο Crohn
- Anti-TNF παράγοντες με παρεμφερή μηχανισμό δράσης μπορεί να έχουν διαφορετική ανταπόκριση σε συγκεκριμένο ασθενή
- Το θεραπευτικό αποτέλεσμα δεν μπορεί πάντα να προβλεφθεί βιβλιογραφικά, οπότε απαιτούνται διαδοχικές αλλαγές της αγωγής

Συχνές εξωαρθρικές εκδηλώσεις ΣΠΑ

- Πρόσθια ραγοειδίτιδα (26%)¹
- Ψωρίαση (9%)¹
- ΦΝΕ (7%)¹
- Υποκλινική φλεγμονή εντέρου (42%)²

¹Stolwijk C et al, ARD, 2015

²Cypers H et al, ARD, 2015